

یک مسلمان متعصب "ماب" به آکساندر-آن حتی قبل از اینکه دادگاه اندونزی او را در ماه ژوئن به جرم "تحریک نفرت مذهبی" به دو سال و نیم زندان محکوم کند یورش برد. جرم او نوشتن جمله "خدا وجود ندارد" روی فیس بوک گروهی بود که او برای آنتیست های میانگ پرجمعیت ترین منطقه از ملت مسلمان جهان درست کرده بود. او همانند اغلب بی باوران یا ملحدان در منطقه اسلامی یک مسلمان بحساب می آمد. و مانند برخی که بی خدائی را بطورعلنی ابراز می کنند مورد تنبیه قرار گرفته است.

در چنگ و مشت کشورهای با اکثریت مردم مسلمان، آنتیست ها چنانچه آرام باشند می توانند با امنیت زندگی کنند، یک مثال ترکیه و دیگری لبنان است. هیچکسی آته نیسم را جرم محسوب نمی کند. اما هیچکس هم به آنتیستها حفاظت قانونی و رسمیت نمی بخشد. بعنوان مثال دولت اندونزی از مردم می خواهد که به یکی از شش مذهب رسمی تعلق داشته باشند، آته نیسم (بی باوری) و آگنوستیسیسم (شکاکیت) مذهب به حساب نمی آیند. پیش نویس قانون اساسی مصر فقط به سه دین اجازه می دهد: مسیحیت، یهودیت و اسلام.

قانون شریعت که فقط شامل مسلمانان می شود مگر آنکه در قانون ملی آمده و گنجانده شده باشد، فرض را بر این می گذارد که مردم با دین پدرانشان دنیا آمده اند. از اینقرار آته نیستهای سابقا مسلمان گناهکار مرتد هستند- جرم حدود علیه خدا، مانند خیانت و نوشیدن الکل. تحریم های احتمالی می توانند خیلی شدید باشند؛ هشت کشور که ایران، عربستان سعودی، موریتانی و سودان را نیز در بر می گیرد برای اینگونه گستاخی ها در کتب اساسنامه ای خود مجازات مرگ در نظر گرفته اند.

درواقع این قبیل مجازاتها کمتر به اجراء در می آیند. معمولا آته نیستها بخاطر توهین به مقدسات یا تحریک نفرت تحت تعقیب قانونی قرار می گیرند. (آته نیستهایی که در خانواده غیر مسلمان متولد شده اند مرتد شناخته نمی شوند بلکه آنها ممکن است به خاطر جرائم دیگر علیه مذهب مورد پیگرد واقع شوند) حتی در جاهائی که قوانین ملایم تر هستند، مسئولین مذهبی و وموقعیت اجتماعی می توانند خشن باشند، ویا حمله اوباش مورد ضرب و شتم قرار گیرند یا گردن زده شوند.

نهاد محمود جوان آته نیست ۲۵ ساله سودانی که در سال ۲۰۱۰ به انگلیس پناهنده شد می گوید، حتی در سرزمین های غیر مسلمان باورمندان سابق می ترسند علنی باشند. او می گوید "جوامع مسلمان در اینجا با حضور یک مسلمان سابق پیرامون خود احساس راحتی نمی کنند"، هیچ چیزی مانند وجود افراطیون در غرب بی باوران و ملحدان را در آنجا آزار نمی دهد.

در کشورهای مسلمان معمولا گروههای فیسوکی برای آته نیستها، بیشتر با نام غیرواقعی و مستعار وجود دارند. رسانه های اجتماعی به بی باوران قدرت و نفوذ بیشتری می بخشند ولی آنها را بیشتر انگشت نما و بنابراین آسیب پذیر می سازند. اما سرزنش واقعی برعهده تحمل ناپذیری مذهب است. در سالهای ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ سکولاریسم (دنیاگرایی) و تئرانس (مدارا) در بسیاری کشورهای اسلامی چیره شد، اما امروزه مذهب بر زندگی عمومی و سیاسی سایه می افکند. سامی زبیده دانشمندی در کالج برک- بک لندن با توجه به "رشد مذهب گرائی از یک طرف و رشد آته نیسم و سکولاریسم از طرف دیگر" صحبت از افزایش درجه قطبی شدن می کند.

به قدرت رسیدن احزاب اسلام گرا پس از انقلابات عربی احتمالا زندگی را بر آنان که اسلام را ترک کردند کماکان تیره تر می نماید. حاکمان جدید تونس و مصرعه ای از جوانان که بی باوری خود را بطورعلنی ابراز کرده بودند به زندان انداخته اند. این موارد قبل از انقلاب ها اتفاق افتادند، ولی بنظر می رسد که الان بیشتر رایج شده اند. آلبرصابرایاد، یک فعال مسیحی مصری که یک صفحه فیسوکی برای آته نیستها راه اندازی کرد از ماه سپتامبر تاکنون به جرم "توهین به مذهب" در بازداشت بسر می برد. گستاخی که به او نسبت داده شد عبارت بود از ارسال یک لینک بر روی یک سایت ویدئویی غیرمعروف در یوتیوب که باعث اعتراض جهان اسلام در آن ماه گردید. اوتوسط یک پلیس مسیحی دستگیر شد؛ به نظر می رسد که رفتار کلیسای قبطی مصر هم با آته نیسم دوستانه نیست؟

خبرخوش؟

تحولات عربی و آمار رشد لامذهب ها و بی باوران علنی جرقه برخی مناظره ها را زده است. در مصر، با اسم یوسف، یک دکتر وهم کمترین، شجاعانه بجای دشمنی برای بحث کردن فراخوان داده است. او می نویسد که اسلام در اوج قدرتش با مشرکان و آته نیستها همزیست (بود). بعضی شعرا و دستورنویسان عرب و ایرانی در قرون وسطی آته نیست بودند (اگرچه چندین نفر معروف از آنها نیز اعدام شدند هر چند فعالین جوان مانند آقای غزالی غالبا تبعید شدند، اما بواسطه حق بی اعتقادی به خدا و بی باوری خود بیشتر مشهور و پر سروصدا شده اند. علاوه بر این سازمانهای درخارج برای مسلمانان سابق بنحو رشد یابنده ای فعال هستند. شورای مسلمانان سابق بریتانیا که پنج سال پیش توسط گروهی از بی باوران ایجاد شد، برای کسانی که اسلام را انکار می کنند و سعی دارند در باره ارتداد "تابو شکنی" نمایند پناه امن فراهم می کند.

در حرکتی که توسط مبارزین مورد ستایش قرارگرفت، امیر کویت در ماه ژوئن جلوی طرح لایحه ای که ارتداد را گستاخی و تهاجم بزرگ تلقی می کرد گرفت. ابن وراق (اسم مستعار) نویسنده هندی تبار کتاب "ترک اسلام"، مجموعه آثار و مقالات باورمندان سابق، و کتابهای دیگر اظهار می دارد که بدنیال قوانین سکولار یا مدارای اجتماعی هنوز ریشه مسئله نادیده گرفته می شود. او در تبعید زندگی می کند و بخاطر کمپین و مبارزاتش در حمایت از ارتدادگرایان تهدید به مرگ شده است. او می گوید تفسیر مسلط اسلام به آسانی نمی تواند مسلمانان بی اعتقاد یا بی باور را تحمل کند.

مباحث در مورد مجازات مرگ معمولا برپایه حدیث، یعنی یکی از گفته ها یا روایاتی که در آن قرآن اساس قوانین اسلامی را شکل می دهد قراردارند. "پیامبر گفت: هرکسی که دین خود را دور بیاندازد او را بکشید".

در عین حال سایر متن ها پیام های مختلفی دارند. سوره ۱۰۹ (الکافرون) قرآن که بنحو قابل توجهی مداراجوست جملاتی دارد همچون "برای شما دین شماسست، برای من دین من است". میانه روها نیز تاکید و اصرار دارند که از اینقرار قرآن بیان می کند کافران مورد بخشش قرار نخواهند گرفت، اما مجازات مرگ را ذکر نمی کند. برخی بحث می کنند که در صدر اسلام ارتداد همانند خیانت به کشور محسوب میشد و جرمه سنگین و خشنی داشت که امروزه دیگر قابل قبول نیست.

اگرچه کارشناسان الهیات اسلامی چنین تفسیر می کنند که شخص مرتد در آخرت و پس از مرگ تنبیه خواهد شد، اغلب می بینیم که دستورمی دهند مسلمانان سابق باید از طریق مجازات مرگ تنبیه شوند. هر چهارمکتب یا فرقه های سنی مذهب (مالکی، شافعی، حنبلی وحنفی) این قانون اسلامی را تعلیم می دهند که مرتدین مذکر (مرد) بایستی کشته شوند، اگرچه دوتای آنها می گویند مرتدین مونث (زن) فقط باید زندان شوند. تعدادی از چهره های اسلامی رهبری کننده مانند مفتی اعظم مصر و القراادوی موعظه گری که پایگاه او در قطر است می گویند که مجازات مرگ الزامی و سزوار می شود چنانچه مرتد "جامعه را برهم بزند" یا "لطمه به اسلام بزند". بهر حال همگی موافقت می کنند که مرتدین تواب باید بخشوده شوند؛ زمان و صداقت موردنیاز برای توبه و تبری (دوری جستن) که بارها دیده شده مورد بحث است.

ابن وراق می گوید نکته اصلی مسئله مذکور آن است که شریعت آته نیسم را پیش از قتل گناه شماره یک می داند. مناظره دینی والهی بر سر آته نیسم تازه آغاز شده است. افکارعمومی، اگرچه متغیر، تمایل به عیب جوئی وخرده گیری دارد. یک بررسی توسط

مرکز پژوهشی "پئو" خزانه فکری آمریکائی در سال ۲۰۱۰ پی برد که ۸۴٪ مسلمانان در مصر و ۸۶٪ در اردن در مقایسه با ۵۱٪ در نیجریه و ۳۰٪ در اندونزی از مجازات اعدام برای مرتدان پشتیبانی می کنند. چنین مواضعی ممکن است احساس آتیه نیست ها را به آتش بکشد حتی اگر از بیان آن ترس داشته باشند. خانم محمود به یاد می آورد که چگونه آموزگار او در دبستان وی را بخاطر نقاشی تصویرالله (خدا) که در اسلام ممنوع است در سر کلاس هنر تنبیه کرد. او با برخورداری از حقوق کمتری نسبت به همسالان مذکرش و با اذیت و آزار از طریق محروم کردنش بر سر درس تکامل احساس می کرد که دور انداخته شده است: " این حوادث مرا واداشت تدریجا" به اسلام پشت کنم تا زمانیکه کاملا" آنرا منکر شده و آتیه نیست بشوم".